

Συμβουλίου της Επικρατείας 2523/2009 (Τμήμα Δ)

Πηγή:

http://www.adjustice.gr/webcenter/portal/ste/ypiresies/nomologies?btlid=10215841&_afrLoop=1106691450463631#!%40%40%3F_afrLoop%3D1106691450463631%26btlid%3D10215841%26centerWidth%3D65%2525%26leftWidth%3D0%2525%26npath%3D%252Fwebcenter%252Fportal%252Fste%252Fypiresies%252Fnomologies%26riqthWidth%3D35%2525%26showFooter%3Dfalse%26showHeader%3Dtrue%26_adf.ctrl-state%3D15ait1d9mr_320

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Δ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 18 Νοεμβρίου 2008 με την εξής σύνθεση: Π. Πικραμμένος, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος και της αναπληρώτριας Προέδρου, που είχαν κώλυμα, Χρ. Ράμμος, Π. Κοτσώνης, Σύμβουλοι, Χρ. Μπολόφη, Ι. Μιχαλακόπουλος, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Μουζάκη, Γραμματέας του Δ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 14 Νοεμβρίου 2007 αίτηση:

Των : 1. ... και 13. ... οι οποίοι παρέστησαν με τον δικηγόρο Χαρίλαο Χάρακα (Α.Μ. 893 Δ.Σ. Πειραιά), που τον διόρισαν με πληρεξούσιο,

κατά των Υπουργών : 1. Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και 2. Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, οι οποίοι παρέστησαν με την Αναστασία Ζαφειριάδου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ' αριθ. 130134/2.8.2007 κοινή απόφαση (Κ.Υ.Α.) των Υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ 1369/2.8.07, τ. Β').

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Π. Κοτσώνη.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αιτούντων, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και την αντιπρόσωπο των Υπουργών, η οποία ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την κρινόμενη αίτηση έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (ειδικά έντυπα 3007766 και 3955566/2007, σειρά Α').

2. Επειδή, οι αιτούντες, οι οποίοι φέρονται ότι ασκούν το επάγγελμα του τεχνικού ασφάλειας, ζητούν, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκώς, την ακύρωση της

130134/20.7/2.8.2007 αποφάσεως των Υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Εμπορικής Ναυτιλίας «Όροι παροχής υπηρεσιών και χρονικά όρια υποχρεωτικής απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας κατά την εκτέλεση ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών σε πλοία» (Β' 1369).

3. Επειδή, στον ν. 1568/1985 (Α' 177) ορίσθηκε, μεταξύ άλλων, ότι οι επιχειρήσεις που απασχολούν κατά ετήσιο μέσο όρο πάνω από πενήντα εργαζομένους οφείλουν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας (άρθρο 4), ο οποίος πρέπει να έχει συγκεκριμένα προσόντα (άρθρο 5), παρέχει στον εργοδότη υποδείξεις και συμβουλές, γραπτά ή προφορικά, σε θέματα σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων (άρθρο 6) και επιβλέπει τις συνθήκες εργασίας στην επιχείρηση (άρθρο 7). Με βάση εξουσιοδοτικές διατάξεις του νόμου αυτού εκδόθηκε το π.δ. 294/1988 (Α' 138), με το άρθρο 3 του οποίου καθορίσθηκαν οι ελάχιστες ώρες ετήσιας υποχρεωτικής απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας, μεταξύ άλλων για τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με τη ναυπήγηση και την επισκευή σκαφών, και το π.δ. 70/1990 (Α' 31), σχετικό με την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων αποκλειστικά σε ναυπηγικές και ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες, στο άρθρο 9 του οποίου ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες και τα προσόντα του τεχνικού ασφάλειας. Με το π.δ. 17/1996 (Α' 11) προσαρμόσθηκε η ελληνική νομοθεσία για την ασφάλεια και υγιεινή των εργαζομένων προς τις διατάξεις των οδηγιών 89/391/ΕΟΚ (ΕΕ L 183) και 91/383/ΕΟΚ (ΕΕ L 206) και η υποχρέωση χρησιμοποίησης τεχνικού ασφάλειας επεκτάθηκε, υπό προϋποθέσεις, και σε επιχειρήσεις με λιγότερους από πενήντα εργαζομένους (άρθρο 4). Τέλος, στο άρθρο 10 του ν. 3490/2006 (Α' 206) ορίσθηκαν τα εξής: «Με κοινή υπουργική απόφαση η οποία εκδίδεται από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (Σ.Υ.Α.Ε.), όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 15 του ν. 1568/1985 ... καθορίζονται ο μέγιστος αριθμός πλοίων στα οποία μπορεί ταυτόχρονα να παρέχει υπηρεσίες ο ίδιος τεχνικός ασφαλείας και ο ελάχιστος ημερήσιος χρόνος υποχρεωτικής απασχόλησής του και παρουσίας του επί του πλοίου κατά το χρονικό διάστημα που εκτελούνται εργασίες, ανάλογα με το είδος των πλοίων, το είδος των εκτελούμενων εργασιών, τις θέσεις και την περιοχή ελλιμενισμού, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια». Με βάση την εξουσιοδοτική αυτή διάταξη εκδόθηκε η ήδη προσβαλλόμενη απόφαση, στην οποία ορίζεται, στο άρθρο 1 ότι «1. Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι ο καθορισμός του μέγιστου αριθμού πλοίων στα οποία μπορεί ταυτόχρονα να παρέχει υπηρεσίες ο ίδιος τεχνικός ασφαλείας, όπως αυτός ορίζεται στο ν. 1568/1985 ... και στο π.δ. 70/1990 ... καθώς και του ελάχιστου ημερήσιου χρόνου υποχρεωτικής απασχόλησης και παρουσίας του επί του πλοίου κατά το χρονικό διάστημα που εκτελούνται εργασίες, ανάλογα με το είδος των πλοίων, το είδος των εκτελούμενων εργασιών, τις θέσεις και την περιοχή ελλιμενισμού. 2. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις και εγκαταστάσεις ναυπήγησης, μετατροπής, επισκευής και συντήρησης πλοίων, σύμφωνα με το ν. 2642/1998 ...», στο άρθρο 2 ότι «Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης τα πλοία κατατάσσονται σε τρεις (3) κατηγορίες επικινδυνότητας: (Υ) Υψηλή κατηγορία επικινδυνότητας (Μ) Μεσαία κατηγορία επικινδυνότητας (Χ) Χαμηλή κατηγορία επικινδυνότητας. Στην Υψηλή (Υ) κατηγορία υπάγονται τα: α) Πετρελαιοφόρα άνω των 1600 Κόρων Ολικής Χωρητικότητας (ΚΟΧ) β) Υγραεριοφόρα άνω των 1600 Κόρων Ολικής Χωρητικότητας (ΚΟΧ) γ) Πλοία στα οποία απασχολούνται άνω των 150 εργαζομένων. Στη Μεσαία (Μ) κατηγορία υπάγονται τα: α) Πετρελαιοφόρα από 200 έως 1600 Κόρους Ολικής Χωρητικότητας (ΚΟΧ) β) Υγραεριοφόρα από 200 έως 1600 Κόρους Ολικής Χωρητικότητας (ΚΟΧ) γ) Πλοία στα οποία απασχολούνται από 50 έως 150 εργαζόμενοι. Στη Χαμηλή (Χ) κατηγορία υπάγονται: Όλα τα λοιπά πλοία», στο άρθρο 3 παρ. 1 ότι «Ο μέγιστος αριθμός πλοίων στα οποία μπορεί ταυτόχρονα να παρέχει υπηρεσίες ο ίδιος τεχνικός ασφαλείας ορίζεται σε: α) Ένα (1) πλοίο Υψηλής

επικινδυνότητας. Ο αριθμός αυτός μπορεί να προσαυξηθεί με ένα (1) πλοίο Χαμηλής επικινδυνότητας, όταν αυτό βρίσκεται στην περιοχή ευθύνης του ίδιου Λιμενικού Τμήματος ή με δύο (2) πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας, εφόσον και τα 3 πλοία βρίσκονται στο ίδιο ναυπηγείο. β) Δύο (2) πλοία Μεσαίας επικινδυνότητας. Ο αριθμός αυτός μπορεί να προσαυξηθεί με ένα (1) πλοίο Χαμηλής επικινδυνότητας, εφόσον και τα τρία (3) πλοία βρίσκονται στην περιοχή ευθύνης του ίδιου Λιμενικού Τμήματος ή με δύο (2) πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας, εφόσον και τα τέσσερα (4) πλοία βρίσκονται στο ίδιο ναυπηγείο. γ) Τρία (3) πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας. Ο αριθμός αυτός μπορεί να προσαυξηθεί με 1 πλοίο Χαμηλής επικινδυνότητας, εφόσον και τα τέσσερα (4) πλοία βρίσκονται στην περιοχή ευθύνης του ίδιου Λιμενικού Τμήματος ή με δύο (2) πλοία Χαμηλής επικινδυνότητας, εφόσον και τα πέντε (5) πλοία βρίσκονται στο ίδιο ναυπηγείο», στο άρθρο 4 παρ. 1 ότι «Ο ελάχιστος ημερήσιος χρόνος υποχρεωτικής απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας και παρουσίας του επί του πλοίου κατά το χρονικό διάστημα που εκτελούνται εργασίες ορίζεται σε: α) Πέντε (5) ώρες για κάθε πλοίο της Υψηλής κατηγορίας επικινδυνότητας β) δύο (2) ώρες για κάθε πλοίο της Μεσαίας κατηγορίας επικινδυνότητας γ) μία (1) ώρα για κάθε πλοίο της Χαμηλής κατηγορίας επικινδυνότητας» και στο άρθρο 7 ότι «Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει τρεις (3) μήνες από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

4. Επειδή, στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την ανωτέρω εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 10 του ν. 3490/2004, και αφού παρατίθεται το νομοθετικό καθεστώς των τεχνικών ασφάλειας, αναγράφονται τα εξής: «Λόγω των ειδικών συνθηκών εργασίας στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη (NEZ) θεωρήθηκε από τους εμπλεκόμενους φορείς (Υπουργεία, εργαζόμενους κλπ) ότι πρέπει να τεθεί, πέραν των γενικών προβλέψεων, περιορισμός στον αριθμό πλοίων στα οποία μπορεί να απασχολείται ταυτόχρονα ένας τεχνικός ασφάλειας. Παράλληλα θεωρήθηκε απαραίτητος ο καθορισμός ελάχιστου χρόνου απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας σε ημερήσια βάση. Με τη διάταξη αυτή επιδιώκεται στις εργασίες, που περιγράφονται παραπάνω, η ουσιαστική παροχή υπηρεσιών τεχνικού ασφάλειας και με αυτό τον τρόπο η βελτίωση των όρων υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων σε ναυπηγικές εργασίες. Ήδη από τις Λιμενικές Αρχές μετά από απόφαση κοινής σύσκεψης παραγόντων των Υπουργείων Απασχόλησης ... και Εμπορικής Ναυτιλίας εφαρμόζεται περιορισμός για τρία πλοία. ...». Από την έκθεση αυτή συνάγεται ότι οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος, που υπαγόρευσαν τη νομοθετική αυτή ρύθμιση, με την οποία παρέχεται εξουσιοδότηση στη Διοίκηση να περιορίσει τον μέγιστο αριθμό πλοίων, στα οποία οι τεχνικοί ασφάλειας μπορούν ταυτόχρονα να απασχολούνται, καθώς και να ορίσει ελάχιστο αριθμό ωρών ημερήσιας εργασίας επί των πλοίων αυτών, συνδέονται αμέσως με την προστασία της ανθρώπινης ζωής και ανάγονται στην υγεία και σωματική ακεραιότητα των εργαζομένων σε ναυπηγικές εργασίες. Ενόψει αυτών, οι τιθέμενοι, με την προσβαλλόμενη κοινή υπουργική απόφαση, περιορισμοί στην άσκηση του επαγγέλματος των αιτούντων, δεν προσκρούουν στο άρθρο 5 του Συντάγματος, και, επομένως ο περί του αντιθέτου σχετικός λόγος ακυρώσεως είναι αβάσιμος και απορριπτέος.

5. Επειδή, κατά την έννοια της ανωτέρω εξουσιοδοτικής διατάξεως του άρθρου 10 του ν. 3490/2004, η κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση, προκειμένου να θεσπίσει, θεμιτώς, τους εκτιθέμενους στην προηγούμενη σκέψη περιορισμούς στην επαγγελματική ελευθερία των τεχνικών ασφάλειας, πρέπει να λάβει υπόψη της, συνδυαστικά, τρία κριτήρια, και ειδικότερα το είδος των πλοίων, το είδος των εκτελούμενων εργασιών και τη θέση και περιοχή ελλιμενισμού των πλοίων. Εξάλλου, με την προσβαλλόμενη απόφαση τα πλοία κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες επικινδυνότητας και, σε συνδυασμό με τη θέση και περιοχή ελλιμενισμού τους, ορίζεται αφενός ο μέγιστος αριθμός πλοίων, στα οποία οι τεχνικοί ασφάλειας μπορούν ταυτόχρονα να απασχολούνται, και αφετέρου ο ελάχιστος ημερήσιος

χρόνος υποχρεωτικής απασχόλησης των τεχνικών αυτών, για όλες, αδιακρίτως, τις εργασίες που εκτελούνται στα εν λόγω πλοία, ανεξαρτήτως του είδους και της επικινδυνότητάς τους. Με τα δεδομένα όμως αυτά, λαμβάνοντας, δηλαδή, υπόψη, για τη θέσπιση των επίμαχων περιορισμών στην επαγγελματική ελευθερία των τεχνικών ασφάλειας, μόνο τα δύο πρώτα κριτήρια της εξουσιοδοτικής διατάξεως και όχι και το κριτήριο των εκτελούμενων εργασιών, η προσβαλλόμενη απόφαση έχει, κατά τούτο, εκδοθεί κατά παράβαση της εξουσιοδοτικής αυτής διατάξεως και πρέπει να ακυρωθεί, όπως βασίμως προβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως και καθ' ερμηνείαν αυτής, ενώ παρέλκει η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως.

Διά ταύτα

Δέχεται την αίτηση.

Ακυρώνει την 130134/20.7/2.8.2007 απόφαση των Υπουργών Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Εμπορικής Ναυτιλίας, κατά το σκεπτικό.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου και

Επιβάλλει στο Δημόσιο τη δικαστική δαπάνη των αιτούντων, που ανέρχεται σε εννιακόσια είκοσι (920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 26 Νοεμβρίου 2008

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος Π. Πικραμμένος

Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος Δ. Μουζάκη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 11ης Αυγούστου 2009.

Ο Πρόεδρος Σωτ. Ρίζος

Η Γραμματέας του Β' Τμήματος Διακοπών Αικ. Ρίπη